

Оцінка інфляції за січень 2017 року¹

У січні 2017 року споживча інфляція очікувано прискорилася до 12.6% р/р з 12.4% р/р у грудні 2016 року. За січень ціни збільшилися на 1.1%.

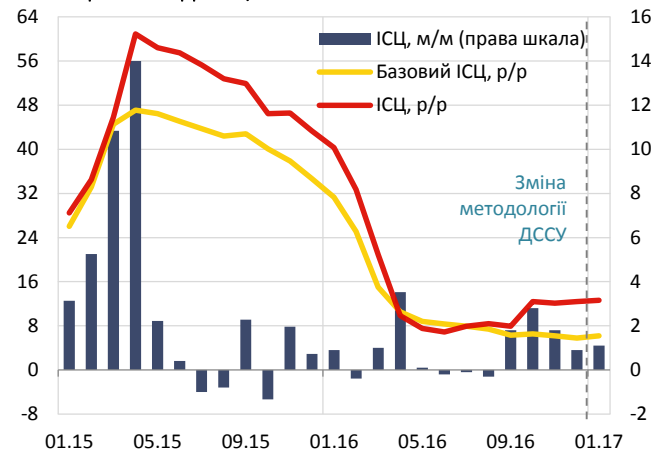
Динаміка цін у січні була близькою до прогнозної траєкторії річної споживчої інфляції, опублікованої Національним банком в Інфляційному звіті (січень 2017). Надалі Національний банк очікує на уповільнення інфляції до 9.1% на кінець 2017 року, що відповідатиме цільовому діапазону $8\% \pm 2$ в.п., визначеному Основними засадами грошово-кредитної політики на 2017 рік та середньострокову перспективу.

Незначне прискорення річної інфляції в січні було очікуваним та відбулося на тлі збільшення виробничих витрат, зростання сировинних цін на світових ринках, у тому числі на нафту та харчові продукти та послаблення гривні наприкінці 2016 року та в першій половині січня 2017 року.

Базова інфляція в січні прискорилася до 6.2% р/р (у місячному вимірі становила 0.4% м/м). Це відбулося внаслідок послаблення курсу гривні наприкінці минулого року та на початку 2017 року, що зумовило подорожчання окремих імпортованих товарів (транспортні засоби, окремі види техніки, товари особистого догляду тощо). Також прискорилася зростання ціни на продукти харчування з високим ступенем оброблення (до 5.9% р/р), що, крім збільшення інших виробничих витрат, пов'язано із вторинними ефектами від зростання цін на окремі сирі продукти, зокрема молоко. Збільшилися також річні темпи зростання цін на послуги, що входять до базової інфляції (до 8.9% р/р). Зокрема підвищилася вартість послуг закладів громадського харчування та готелів, що може бути відображенням зростання витрат на оплату праці. Річні темпи зростання цін на одяг та взуття не змінилися (5.6% р/р), хоча у місячному вимірі ціни на них сезонно знизилися (на 4.3% м/м).

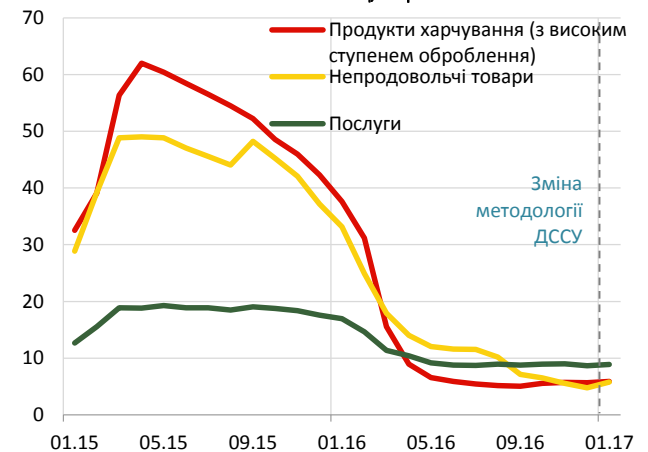
Попри сезонне підвищення цін на сирі продовольчі товари в місячному вимірі (на 3.3%) річні темпи їх зростання залишилися на рівні 1.2%. Так прискорилася зростання цін на молоко (до 23.8% р/р) внаслідок збільшення закупівельних цін на тлі активного експорту. Також пришвидшилося зростання цін на м'ясо (крім курятини), що зумовлено збільшенням виробничих витрат та підвищенням попиту на м'ясо з боку переробників на тлі тривалого скорочення поголів'я. Натомість річні темпи зростання цін на продукцію птахівництва не змінилися, а на окремі товари (наприклад, яйця) навіть знизилися. Це пов'язано з дією експортних обмежень через нестабільну епізоотичну ситуацію в країні. Водночас стримували подорожчання сирих продуктів нижчі, ніж у січні минулого року, ціни на овочі (на 25.0% р/р). Також очікувано поглибилося падіння цін на фрукти в річному вимірі (до 11.4% р/р), що пов'язано зі значною пропозицією як вітчизняних

Зміна цінних індексів, %

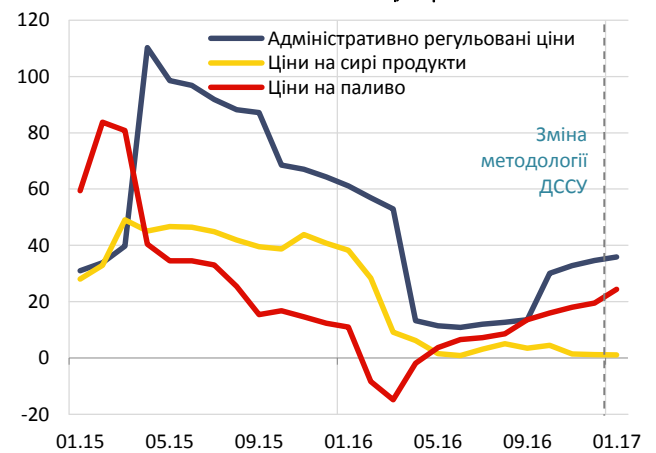
Джерело: ДССУ.

Основні компоненти базового ІСЦ, % річна зміна

Джерело: ДССУ, розрахунки НБУ.

Основні компоненти небазового ІСЦ, % річна зміна

Джерело: ДССУ, розрахунки НБУ.

¹ З січня 2017 року змінено методологію розрахунку індексів споживчих цін. Зокрема актуалізовано споживчий набір товарів і послуг, розширено перелік компонентів базової інфляції, а також використано нову вагову структуру, що базується на даних національних рахунків. Детальніша інформація на сайті [Державної служби статистики України](http://www.ukrstat.gov.ua).

(насамперед яблук), так й імпортованих товарів (зокрема цитрусових).

Зростання цін і тарифів, що регулюються адміністративно, прискорилося до 35.9% р/р (за місяць становило 1.1% м/м).

Основним чинником такого прискорення стало підвищення плати за проїзд в автодорожньому пасажирському транспорті внаслідок зростання собівартості, у тому числі через підвищення вартості палива. Суттєво зросли ціни на тютюнові вироби, насамперед через низьку базу порівняння (на 29.9% р/р). Попри підвищення акцизів з початку року річні темпи зростання цін на алкогольні напої не змінилися (21.7% р/р), що могло бути пов'язано з реалізацією накопичених раніше запасів цієї продукції. У січні також суттєво підвищилася плата за дошкільну та початкову освіту (на 8.8% м/м), що зокрема пов'язано з початком нового бюджетного періоду. Однак у річному вимірі прискорення зростання вартості цих послуг було помірним (до 22.0% з 21.5% у грудні).

Ціни на паливо прискорили зростання до 24.5% р/р (збільшилися на 2.8% м/м). Це відображало підвищення цін на нафту на світових ринках та послаблення гривні наприкінці 2016 року та в першій половині січня 2017 року.

Вплив цінових тенденцій на світових товарних та сировинних ринках продовжив визначати також динаміку індексу цін виробників. У січні 2017 року його зростання прискорилося до 36.8% р/р (з 35.7% р/р у грудні), незважаючи на зниження в місячному вимірі (на 0.3%). Зокрема підвищення світових цін на залізну руду призвело до суттєвого збільшення річних темпів зростання цін у добуванні металевих руд (до 135.2% р/р), а світових цін на нафту – зростання цін у добуванні сирової нафти і природного газу.

Як наслідок зростання цін у добувній промисловості продовжило прискорюватися (до 109.1% р/р порівняно з 85.1% р/р у грудні), що, у свою чергу, призвело до зростання цін у наступних ланках виробничого процесу, зокрема в металургійному виробництві, виробництві коксу та продуктів нафтоперероблення.

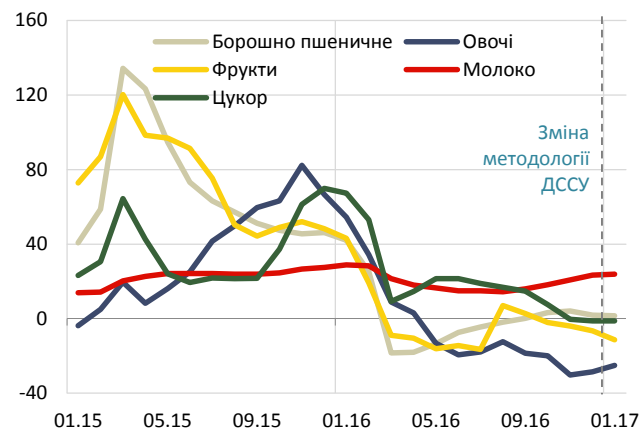
В інших галузях переробної промисловості зростання також прискорювалося. Так у січні повернулися до зростання ціни в хімічній промисловості (збільшилися на 4.5% р/р з падінням на 1.4% р/р у грудні) під тиском світових цін на добрива.

Зростання цін у харчовій промисловості прискорилося до 16.4% р/р. Зокрема суттєво збільшилися темпи зростання цін у виробництві молочних продуктів (до 27.5% р/р) внаслідок збільшення собівартості виробництва, скорочення поголів'я худоби і тиску з боку зовнішніх ринків. Збільшення виробничих витрат також призвело до прискорення зростання у виробництві м'яса та м'ясопродуктів, хліба, хлібобулочних та борошняних виробів. У січні також прискорилося зростання у виробництві напоїв, зокрема за рахунок відображення підвищених акцизів на алкогольні напої². Натомість зростання цін у виробництві цукру продовжило сповільнюватися.

Зростання цін у постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря у січні сповільнилося до 37.1% р/р

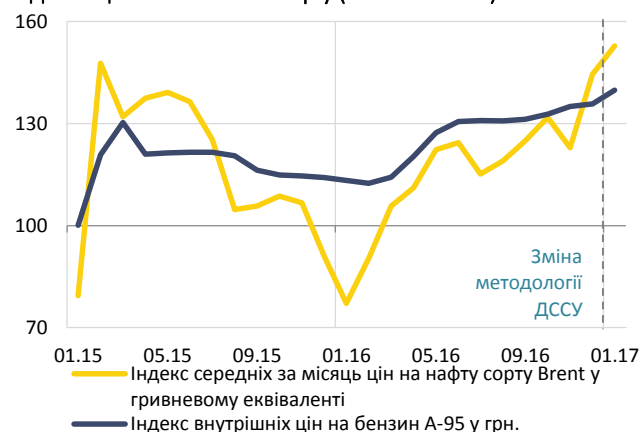
² Акцизний податок входить до витрат, що формують собівартість продукції.

Ціни на окремі сирі продукти, % річна зміна

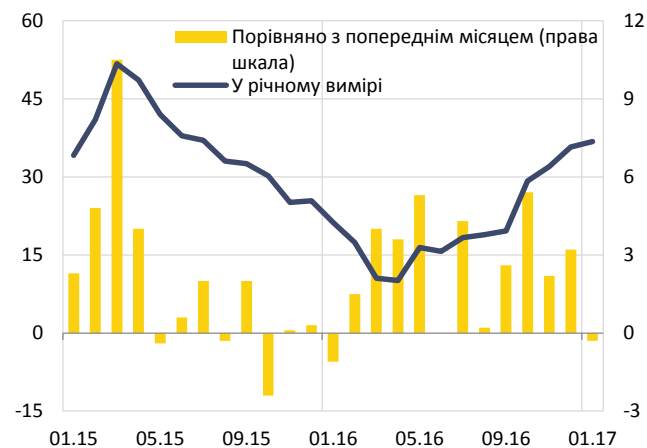
Джерело: ДССУ.

Індекси цін на бензин та нафту (12.2014 = 100)

Джерело: ДССУ, Thomson Reuters Datastream.

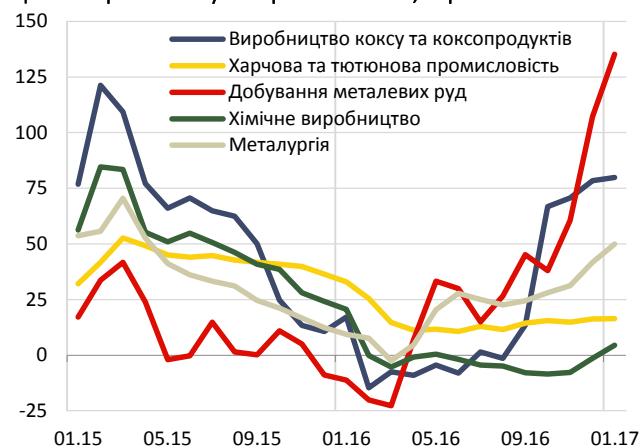
Зміна індексу цін виробників, %

Джерело: ДССУ.

(51.5% р/р у грудні) завдяки зниженню оптово-ринкової ціни електричної енергії Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП). Зниження цін на електроенергію для промислових виробників пов'язане з поетапною ліквідацією перехресного субсидіювання та поступовим вирівнюванням цін на електроенергію для населення на інших споживачів.

Ціни в окремих галузях промисловості, % річна зміна

Джерело: ДССУ.

Зміна цінних індексів ІСЦ та ІЦВ у 2015 – 2017 роках																	
Компоненти споживчого кошика (за класифікацією Національного банку України)																	
	частка ІСЦ, %		2015 рік	у річному вимірі, %													зміна за січень 2017 року, %
	2015-2016	2017		2016 рік												2017 рік**	
				січень	лютий	березень	квітень	травень	червень	липень	серпень	вересень	жовтень	листопад	грудень	січень	
Індекс споживчих цін	100.0	100.0	43.3	40.3	32.7	20.9	9.8	7.5	6.9	7.9	8.4	7.9	12.4	12.1	12.4	12.6	1.1
Базова інфляція	46.8	57.4	34.7	31.3	25.1	15.0	10.6	8.8	8.3	7.9	7.4	6.3	6.5	6.2	5.8	6.2	0.4
Небазова інфляція*	53.2	42.6	49.7	46.9	38.5	25.2	9.4	6.4	5.9	7.7	9.0	9.0	17.2	16.9	17.5	18.0	2.1
сирі продукти	28.3	19.0	40.7	38.3	28.4	9.2	6.2	1.6	0.8	3.2	5.0	3.5	4.5	1.4	1.2	1.2	3.3
адміністративно регульовані тарифи та ціни	22.5	18.6	64.4	61.2	57.0	53.0	13.3	11.4	10.9	12.0	12.7	13.6	30.1	32.8	34.6	35.9	1.1
паливо	2.4	5.0	12.5	11.1	-8.2	-14.7	-1.9	3.7	6.5	7.2	8.6	13.6	16.0	18.1	19.5	24.5	2.8
Окремі компоненти споживчого кошика (за класифікацією ДССУ)																	
Продукти харчування та безалкогольні напої	50.8	41.8	41.5	38.1	29.7	11.4	6.9	3.9	3.2	4.4	5.1	4.2	4.9	3.4	3.3	3.0	1.9
Алкогольні напої, тютюнові вироби	6.9	7.9	22.7	15.1	9.8	7.7	8.8	9.9	10.2	11.0	12.4	12.3	14.2	16.4	22.5	26.3	1.2
Одяг і взуття	7.1	5.4	35.0	31.5	26.1	23.0	19.6	18.4	18.2	19.7	17.1	9.2	8.1	6.7	5.5	5.6	-4.3
Житло, вода, електроенергія, газ та інші види палива, у т. ч.:	11.3	7.5	103.0	103.4	100.8	104.3	17.0	13.3	12.1	13.8	14.3	15.8	44.4	47.2	47.2	46.6	0.3
квартирна плата	1.3	0.5	5.4	5.3	5.3	5.4	6.6	6.8	6.1	7.6	7.1	10.4	10.6	11.1	11.5	14.1	2.4
водопостачання	0.0	0.3	23.0	36.5	36.3	37.0	37.2	28.6	19.9	17.7	27.9	29.8	37.1	40.9	42.1	26.7	0.0
гаряча вода	0.4	0.2	55.8	55.8	55.6	55.5	55.5	8.0	0.5	59.5	61.0	60.8	69.9	81.0	82.9	82.9	0.0
природний газ	2.3	2.1	273.0	273.0	273.0	273.0	0.0	-4.3	-4.3	-4.3	-4.3	-4.3	42.0	42.0	42.0	42.0	0.0
центральне опалення	1.8	1.2	78.7	77.8	77.5	77.7	77.8	78.2	78.2	78.4	78.4	78.4	82.1	89.6	89.3	89.7	0.2
Транспорт	5.1	12.1	20.4	18.5	1.8	-4.2	2.5	5.1	5.2	5.4	6.0	8.5	10.0	10.5	11.4	14.9	2.7
Зв'язок	3.3	3.2	7.0	6.7	5.8	4.2	4.7	4.2	4.1	3.9	3.7	3.2	1.5	1.2	4.0	4.1	0.4
Освіта	1.3	1.6	24.2	24.2	20.5	19.2	17.5	16.5	16.1	15.9	15.5	13.8	13.8	13.8	13.7	12.1	1.1
Окремі компоненти ІЦВ																	
	частка ІЦВ, %***		2015 рік	у річному вимірі, %													зміна за січень 2017 року, %
				2016 рік												2017 рік	
				січень	лютий	березень	квітень	травень	червень	липень	серпень	вересень	жовтень	листопад	грудень	січень	
Індекс цін виробників	100.0	25.4	21.2	17.4	10.5	10.1	16.4	15.7	18.3	18.9	19.6	29.2	32.0	35.7	36.8	36.8	-0.3
Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	12.3	17.6	12.7	11.8	8.7	10.3	37.9	35.3	27.9	34.5	44.6	46.8	56.2	85.1	109.1	8.8	
Добування кам'яного вугілля	2.6	-0.8	3.5	21.5	20.7	21.2	20.7	11.0	9.9	7.9	2.5	15.3	15.5	40.4	43.5	7.7	
Добування сирої нафти та природного газу	3.9	120.3	89.4	98.2	70.4	-11.5	47.5	51.0	51.0	52.2	65.3	72.4	68.4	76.5	123.8	8.8	
Добування металевих руд	5.7	-8.9	-11.2	-20.1	-22.7	6.9	33.2	29.9	15.0	26.6	45.2	38.0	60.6	107.2	135.2	10.1	
Переробна промисловість	68.4	23.8	21.3	13.2	6.2	7.2	12.0	13.1	14.0	13.0	15.4	18.1	18.9	22.6	25.6	2.7	
Виробництво харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів	23.6	36.4	32.9	25.5	14.7	11.3	11.6	10.7	13.0	11.5	14.4	15.5	14.8	16.2	16.4	1.3	
Виробництво коксу та продуктів нафтоперероблення	3.5	4.7	-2.3	-20.6	-10.1	-13.4	-8.6	-6.6	8.8	5.9	23.2	52.5	59.4	61.7	79.9	4.6	
Виробництво хімічних речовин і хімічної продукції	4.3	24.2	20.6	-0.1	-5.3	-0.9	0.4	-1.9	-4.5	-4.9	-7.9	-8.5	-7.7	-1.4	4.5	5.5	
Виробництво гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції	5.2	29.6	26.1	17.9	9.1	7.7	7.1	7.7	7.5	8.2	9.8	10.2	9.9	9.5	10.6	1.4	
Металургійне виробництво, виробництво готових металевих виробів, крім виробництва машин і устаткування	18.5	12.4	9.4	7.7	-2.4	4.6	20.4	27.8	25.0	22.6	24.5	28.1	31.3	41.8	49.9	3.8	
Виробництво автотранспортних засобів, причепів і напівпричепів та інших транспортних засобів	2.6	15.5	22.1	13.0	11.9	13.3	15.2	10.3	11.3	11.3	12.1	11.5	8.5	11.4	9.1	3.1	
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиціонованого повітря	19.3	33.2	24.5	32.5	23.6	17.8	18.9	14.4	24.4	27.0	19.8	51.2	57.5	51.5	37.1	-12.6	

* Розрахунки Національного банку України на підставі даних ДССУ, уточнені дані. Сума внесків компонентів ІСЦ може відхилитися від загального ІСЦ за рахунок застосування динамічних ваг відповідно до методології ДССУ та округлення.

** З січня 2017 року змінено методологію розрахунку індексів споживчих цін. Більш детальна інформація на сайті Державної служби статистики України.

*** Частка компонентів у ІЦВ розрахована на основі даних ДССУ щодо обсягу реалізованої промислової продукції за видами діяльності за 2015 рік.